

De schok van het licht

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Lori Inglis Hall

De schok van het licht

Vertaald door Ireen Niessen

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 6954 4

ISBN 978 90 263 6955 1 (e-book)

© 2026 Lori Inglis Hall

© 2026 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,
Amsterdam en Ireen Niessen

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Oorspronkelijke titel *The Shock of the Light*

Oorspronkelijke uitgever The Borough Press

Omslagontwerp Margo Togni, gebaseerd op een ontwerp van Poppy

Loughtman/HarperCollinsPublishers Ltd 2026

Omslagillustraties © akg-images/Ullstein Bild (vrouw); Stockbyte/Getty

Images (man); IWM H22943 (achtergrond)

Foto auteur © Sophie Davidson

Ambo|Anthos uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Antony, Arthur en Polly

For every atom belonging to me as good belongs to you
– Want elk atoom van mij is evengoed een atoom van jou

Walt Whitman, 'Song of Myself'

Proloog

De eerste keer dat de tweeling wordt gescheiden is bij de geboorte.

De jongen komt als eerste ter wereld, met een rood gezicht, jammerend uithalend naar de dokter. Zijn handjes zoeken de ander – zijn moeder Adela ziet hoe verloren hij is zonder zijn tweelingzus. Snel daarna wordt het meisje geboren, eerder roze dan rood, rustig. De vroedvrouw legt haar naast haar broer, die haar handje vastpakt en ophoudt met huilen. Iedereen lacht om de plotselinge stilte, behalve Adela, die nog uitgeput in het bed ligt. Ze probeert te bevatten wat er is gebeurd, de verandering, het stekende gevoel tussen haar benen.

‘Kijk nou toch,’ zegt Dominic vanuit de deuropening. Hij loopt naar de wieg, hoewel de vroedvrouw probeert hem weg te sturen. Een vader heeft immers niets bij een bevalling te zoeken. Hij legt glimlachend een hand op de romp van het meisje. Hij heeft altijd een dochter gewild.

‘Moeder en baby’s maken het goed,’ zegt de dokter, die zonder op te kijken zijn tas pakt. Adela heeft zijn koude, kordate optreden ervaren als strijdig met de situatie. Hoe kan iets wat zo levensveranderend is zo koel worden benaderd? Ze zal de Engelsen en hun gebruiken nooit begrijpen. In Frankrijk hadden ze haar laten schreeuwen, daar is ze zeker van.

Een flits. Dominic neemt de eerste foto.

Die wordt ingelijst en op een schoorsteenmantel gezet in de kamer waar de wieg staat, waarin de baby's ineengestremgeld elkaars handjes omklemmen zonder een zweem van licht tussen hen in. Hun vader noemt het meisje Tessa, naar Hardy's Tess. De jongen laat hij aan zijn vrouw over, die hem Theo noemt, naar haar vader. Ze spreekt de naam op de Franse manier uit, zoals haar vader vroeger deed, zoals het op haar tong natuurlijk aanvoelt – *Théo*, met een harde T – maar niemand anders zal dat doen.

Op den duur komen er meer foto's bij. De tweeling in de fraaie blazers van de plaatselijke middelbare school, waar Theo zijn hersens gebruikt en Tessa leert hoe ze een huishouden moet bestieren, woedend over de onrechtvaardigheid daarvan. Hier klimmen ze in een boom, daar zwemmen ze in de rivier; het land is van hen, ze hebben het veroverd. Theo in toga bij zijn afstuderen, Tessa in Parijs met haar arm vol boeken en een stralende glimlach.

In de velden achter het huis waar ze opgroeien, rijzen en dalen de gewassen terwijl de aarde draait.

Ze zijn verbonden door een draad, maar die ontrafelt zich. Twee tweelinghelften, twee levens. Als de ruimte tussen hen groter wordt, merken ze dat aanvankelijk niet op. Het licht tussen hen in.

I

Tessa

Parijs, 1938

1

Tessa zit gehurkt bovenaan de smalle trap naar haar slaapkamer, die ze in brieven aan haar broer steeds 'zoldertje' heeft genoemd, alleen al vanwege de romantiek die ervan uitgaat. Ze laat haar vingers over de lichte nieuwe ronding van haar buik glijden en strekt haar nek.

Het is een gigantische puinhoop. Of eerder een ramp. Erger nog: een catastrofe.

Beneden hangt haar hospita aan de telefoon. Door de spijlen van de balustrade kan Tessa nog net de gezichtsuitdrukking van madame Vernier zien, die zich inspant om de stem te horen die vanuit een huis achthonderd kilometer hiervandaan over het Kanaal komt kraken.

Nee, ik weet niet wanneer ze terugkomt. Ja, ik heb uw boodschap doorgegeven. Nee, ik heb geen boodschap voor u. Désolée.

Ze moet moeite doen om er een speld tussen te krijgen. Tessa weet dat de stem aan de andere kant van de lijn vragen afvuurt, zoals die dat haar hele jeugd heeft gedaan. Haar moeder zit vast ook gehurkt op de trap, daar in Cambridge, naast de muur met familiefoto's. Het trapgat waar Tessa zich verschuilt is bedekt met geel behang dat hier en daar gescheurd is en in gegolfde flardjes afbladdert. Door een raampje dat niet groter is dan haar hoofd, ziet ze het landschap van daken met grijze dakpannen en daarachter

de torenspits van de grote kathedraal op zijn eiland.

Ze heeft altijd in Parijs willen wonen, de stad waar haar moeder is opgegroeid.

Een week geleden, toen ze de misselijkheid en haar uitdijende middel niet langer kon negeren, had ze haar moeder de waarheid opgebiecht in een verschrikkelijk telefoongesprek waarbij binnen een paar minuten het besef indaalde dat ze een brief had moeten schrijven. Haar moeder had meteen zeker geweten wat ze moest doen, maar ze had met gedempte stem gesproken, wat betekende dat Tessa's vader in de buurt moest zijn geweest. Vanochtend was de brief aangekomen die ze nu vasthield, geschreven in het Engels om de woorden tegen nieuwsgierige ogen te beschermen, met een herhaling van alles wat haar moeder over de telefoon al had gezegd. We gaan een tijdje weg, had ze geschreven, er wordt iets geregeld, maar zonder verdere toelichting, waardoor Tessa zich even had afgevraagd of er een velletje ontbrak. Je vader mag het niet weten, was haar moeder verdergegaan, en Theo ook niet.

Maar Tessa vertelt haar broer altijd alles, zoals ze gewend zijn als tweeling. Nee, niet waar, denkt ze dan. Zoals ze gewend waren, want ze heeft hem dit niet verteld. En dat is nog een breuk met vroeger. De eerste was haar verhuizing naar Parijs, nu drie jaar geleden. De toelatingsbrief van de Sorbonne op de tafel, Theo die door de voorkamer ijsbeerde... De daverende ruzie.

'Hoe kon je dat nou doen?' had hij gesist. Ze had hem niet kunnen aankijken, de wanhoop in zijn stem niet kunnen verdragen. De tweeling was nooit langer dan een paar dagen van elkaar gescheiden geweest.

'Ik dacht dat we het erover eens waren,' had hij gezegd. 'Cambridge. We hebben allebei gezegd dat we zouden blijven. Ik rechten, jij literatuur. We zouden het samen doen, hebben we gezegd.'

Tessa had de brief van de tafel gegrist en hem opnieuw gelezen. Ze had amper kunnen geloven dat het echt waar was. 'Dat heb ik niet gezegd,' zei ze. 'Maar jij.'

De tijd, die alles immers heelt, zal de kloof tussen hen dichten.

Maar als Tessa nu opnieuw iets voor haar broer geheimhoudt, zal dat alles veranderen, dat weet ze, dat kan niet anders. Als ze hem buitensluit, komt hij misschien nooit meer bij haar terug. Op school was een meisje in hun laatste jaar zwanger geworden. Natuurlijk was het niet openbaar gemaakt, maar alle tekenen waren aanwezig geweest. Het dikker worden, het plotselinge wegblijven uit de klas, de moeder van het meisje die een paar maanden later achter een kinderwagen liep. Iedereen wist dat het kind niet van haar was. Tessa had gehoord hoe het meisje werd veroordeeld door haar leeftijdgenoten – ook door haar broer. Ze herinnert zich zijn woorden in het bijzonder: Zulke meisjes zullen nooit aan de schande kunnen ontsnappen. Die blijft als een slechte reuk om hen heen hangen. Hij had het waarschijnlijk niet wreed bedoeld, maar dat was het wel, dat was het wél. Het steekt nu nog.

Haar moeder heeft gelijk. Theo mag er niet achter komen. Hij zou Tessa voor altijd met een andere blik bekijken.

Bovendien was de hele gedachte achter haar vertrek naar Parijs geweest dat het leven dat ze er leidde alleen van haar zou zijn, iets wat ze niet behoefde te delen. De stad als geheel was vormend geweest, een opleiding op zich. Was het hetzelfde voor Theo, vraagt ze zich af, nog steeds daar in Cambridge? Hij had slechts enkele kilometers tussen hem en hun ouders gecreëerd. Zij een hele zee. En moest je haar nu eens zien. Tweeëntwintig jaar oud en niets bereikt behalve deze godvergeten narigheid.

Haar moeder weet zeker dat het niet ongedaan kan worden gemaakt. Ze wil niets weten van de dokter die Tessa heeft gevonden, van carbolzeep en een breinaald. Daar is het te laat voor, zegt haar moeder.

In de gang beneden legt madame Vernier haar hand over haar mond. Haar staccato Frans verandert, wordt milder.

Ik weet het, de zorg voor je kinderen blijft altijd, hè. In onze ogen worden ze nooit helemaal volwassen.

Ja, denkt Tessa, ik ben een slechte dochter, ik weet het.

Haar moeder had gevraagd wie de vader was en Tessa had bijna geantwoord, bijna haar toevlucht gezocht in wat voor de hand lag. Luc weet er niet eens van. Hij zou het niet begrijpen.

Luc is als de zon op haar huid, hij is een gloed.

Tessa had willen zeggen: ik hou van hem, ik hield van hem, echt, dat zweer ik. Totdat.

Haar hand ligt op haar buik. Hoe vreemd toch, dit instinct, deze behoefte om iets te beschermen wat ze niet wil en waar ze nooit om heeft gevraagd. Haar silhouet verandert al, haar buik bolt lichtjes onder haar borsten. *Maak je studie af*, heeft haar moeder geschreven, *het is maar voor een paar maanden. Verberg het in godsnaam*. Tessa laat haar buik weer los en draait haar rok tot een knoop, want hoe simpel laat haar moeder deze aardverschuiving klinken.

Beneden hangt madame Vernier op. Tessa sluipt stilletjes terug naar haar kamer.

Het is eeuwig zonde, had haar moeder gezegd. O ja, denkt Tessa, dat is het zeker.

Cambridge, 1942

Tessa is altijd de snelste en dapperste – dat is een kwestie van trots (hoewel haar broer het misschien roekeloosheid zou noemen). Zij is de eerste die de kruin van de eik bereikt, waar de scheidslijn in het land vanaf de langste takken duidelijk zichtbaar is: aan de ene kant daken, aan de andere kant een uitgestrekt stuk groen. Haar overwinning is simpelweg een kwestie van techniek, want terwijl Theo rustig en gelijkmatig omhoogklimt – een voet, een hand, andere voet, andere hand – slingert Tessa zich een weg naar boven.

Op het terras beneden staan de vrienden van haar ouders om hun vader heen. Vijftig, hoort ze een van hen zeggen, maar je bent nog maar amper droog achter de oren! Wat meiden die ze nog kent van school, hangen lachend en pratend rond aan de rand van het gazon. Lily is er ook. Jaren geleden waren ze dikke vriendinnen, maar nu kan Tessa zich niet herinneren wanneer ze elkaar voor het laatst gesproken hebben. Lily is inmiddels getrouwd en heeft kinderen, dat weet Tessa in elk geval nog. Hoe verschillend zijn hun levens geworden. Ga naar hen toe, doe gewoon mee, heeft haar moeder gezegd, maar sinds Parijs is ze vergeten hoe. Haar schoolvriendinnen steken hun hand op en zwaaien. Ze vormt een glimlach met haar lippen, maar kijkt snel weer weg voor het geval het verkeerd wordt geïnterpreteerd – als een uitnodiging. De oude Tessa zou zich naar hen toe hebben gehaast, vol verhalen en mallig-

heid. Te midden van dit alles houdt haar moeder zich bezig met de voorbereiding van de feestelijke lunch. Tessa leest de woorden af van haar lippen en ziet dat ze aanwijzingen geeft. Misschien denkt ze dat het concept 'buffet' haar vriendinnen boven hun pet gaat. Een kort moment kijken ze elkaar aan en valt haar moeder even stil, haar handen midden in een gebaar.

Tessa is verbijsterd dat haar moeder haar in de ogen kan kijken.

Theo lacht als hij eindelijk naast haar verschijnt. 'Typisch Tessa,' zegt hij.

'Ik heb zo langzaamaan mogelijk gedaan.' Ze kan haar plagerige glimlach niet verbergen. 'Om je een eerlijke kans te geven me te verslaan.'

Elke keer als hij thuiskomt, kan dat de laatste keer zijn. Tessa somt in gedachten het onwelkome lijstje op. Laatste keer zwemmen, laatste keer klimmen, laatste ontbijt. De onverwachte ommekeer in hun rolverdeling heeft haar overweldigd: Theo die vertrekt en Tessa die blijft hangen.

Ze registreert het trekje om zijn lippen en weet dat hij zijn verlies niet zomaar zal toegeven. Zijn glimlach en de schittering in zijn ogen worden in die van haarzelf weerspiegeld. 'Het uniform is een handicap,' zegt hij.

Tessa lacht. 'Je bent met verlof. Niemand dwingt je het te dragen.'

Hij is RAF-blauw en gaat bijna op in de lucht: Theo, de vogels en de daken. Ze ziet de rivier beneden, een donkerder grijsblauw vanaf deze hoogte.

Ze steekt haar arm uit en raakt zijn hand aan. 'Ik heb je gemist.'

Ze had het niet hoeven zeggen. Veel dingen tussen de tweeling kunnen onuitgesproken blijven. Althans, dat was vroeger zo. Want ooit zou hij de boom niet eens hebben bereikt. Ze zou zich op hem hebben gestort zodra ze hem het gazon had zien oversteken, en ze zou hem stevig hebben omhelsd. Tessa wil door de jaren terug reiken, haar armen naar hem uitstrekken, maar dat kan ze niet. Theo